

7/14938-14957
7/15107
65-83

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 . 647
Konu : Soru Önergeleri

18.02/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/01/2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101794 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/14938, 7/14939, 7/14940 ve 7/14941; Manisa Milletvekili Sakine ÖZ'e ait 7/14942, 7/14943 ve 7/14946; Karaman Milletvekili Mevlüt AKGÜN'e ait 7/14944, Mardin Milletvekili Erol DORA'ya ait 7/14945, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/14947, Hatay Milletvekili Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait 7/14948, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/14949, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/14950, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/14951, Bilecik Milletvekili Bahattin ŞEKER'e ait 7/14952, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/14953, Kastamonu Milletvekili Emin ÇINAR'a ait 7/14954, Ağrı Milletvekili Halil AKSOY'a ait 7/14955, Ankara Milletvekili Emine Ülker TARHAN'a ait 7/14956, Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/14957 ve Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'a ait 7/15107 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1)-Görüş 7/14938, 7/14939, 7/14940, 7/14941,
7/14942, 7/14943, 7/14944, 7/14945, 7/14946,
7/14947, 7/14948, 7/14949, 7/14950, 7/14951,
7/14952, 7/14953, 7/14954, 7/14955, 7/14956,
7/14957, 7/15107 (34 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Mevlüt AKGÜN
Esas No :Karaman Milletvekili
:7/14944

Karaman’ında içinde bulunduğu KOP illerinde su varlığının gittikçe azalması, yağışların azlığı, halen bazı bölgelerde vahşi sulama ile sulama yapılması, son yıllarda özellikle çiftçimizin para kazanabilmek amacı ile: mısır, pancar, ayçiçeği, fasulye, gibi bitkilere yönelmesi su tüketimini artırmıştır. Yeraltı suyunun denetim ve kontrol altına alınması amacı ile 07.06.2011 Tarih ve 27957 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan DSİ Yeraltısuyu Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği’nde YAS, kooperatif ve şahıs kuyularına su kotası uygulamasına geçileceği belirtilmiştir. Yönetmelikteki düşünceye göre yeraltı sularının kullanımında, şahıs kuyularına 200 mm, kooperatif kuyularına 350 mm su kotası uygulanacağı belirtilmektedir.

KOP illerinde toplam 3 milyar ha civarında tarım alanı bulunmakta, bunun yaklaşık 2 milyar ha’sı ekilmekte, 1 milyar ha’sı da nadasa bırakılmaktadır.

KOP illerinde ekilen alanın ortalama % 45’i sulanmaktadır. Karaman ilimizde sulanan alan itibari ile bu iller arasında % 36 ile en düşük orana sahiptir.

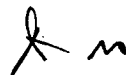
KOP illerinde bitkisel üretim geliri yıllık 6.7 Milyar TL civarında olup bu gelirlerin %75’i sulanan alan gelirlerinden oluşmaktadır.

Ancak, bölgede üretim yapan çiftçilerimizin kapalı şebekeye ve ekonomik sulamaya geçme oranı hızla artmaktadır. Ayrıca, son yıllarda yaşanan kurak yıllardan dolayı çiftçimizin ekonomik durumu bozulmuş, gerek Kamu’ya gerekse özel sektöre olan borçlarında önemli artışlar kaydedilmiştir.

Bütün bu durumlar dikkate alındığında bölge insanımızın en önemli gelir kaynağı olan ve Türkiye için stratejik bir öneme sahip tarımsal üretimde, üretimi baltalayacak ve çiftçimizi ekonomik olarak zarara uğratacak şekilde tek başına su kotasının uygulanması bölge ekonomisine büyük zararlar vereceğini ifade etmek istiyorum.

Böyle bir uygulamanın başarıya ulaşması için şahsi kanaatimce;

1. Bir hedef konulmak suretiyle kademeli bir geçişin ortaya konması,
2. KOP Projesinin tamamlanmasının beklenmesi ve projenin mümkün olan zamanda tamamlanması,
3. Bölgede su varlığına zarar veren ve özellikle sulama birlikleri ve sulama kooperatifleri sahalarında yer alan vahşi sulama sistemlerinin ortadan kaldırılması,
4. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nca suyu az tüketen buğday, arpa, mercimek gibi ürünlere bu bölgede daha fazla prim verilmesinin sağlanması,
5. Yeraltı suyunun azalması ve enerji maliyetinin gittikçe artması sebebi ile bölgede tarımsal üretimde enerji girdilerinin çok yüksek meblağlara ulaşmaktadır. Üretimin sürdürülebilir hale gelmesi amacı ile mutlaka yeraltı suyunun kullanılmasında enerji maliyetinin sübvansede edilmesi,
6. İllerde yapımı devam eden baraj ve göletlerin hızlandırılması,
7. Su kotasının uygulanması ile meydana gelecek üretim kaybı ve zararların önlenmesi amacı ile bölge çiftçisinin KOP İdaresi yönetiminde desteklenmesi

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

gibi tedbirler alınarak su kullanımını denetim altına almak mümkündür. Aksi takdirde zaten yüksek sulama ve enerji girdileri sebebi ile zor durumda olan ve borç kullanma miktarı gün geçtikçe artan bölge çiftçimizi, tarım sektörünün dışına itmek ve gerek çiftçimize gerekse ülke ekonomisine zarar vermek anlamına gelecektir.

SORU 1) 07.06.2011 Tarih ve 27957 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan yönetmelik uygulamasını ertelemeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 1) Bahse konu Bakanlığımız faaliyet alanında bulunmamakta olup, Orman ve Su İşleri Bakanlığının görev alanına girmektedir. Ancak, Bakanlığımızca yürütülen çalışmalara gerekli katkı ve destek sağlanmaktadır.

SORU 2) Su kotası uygulamasını getirecek olan yönetmeliğin uygulanması ile birlikte tarımsal üretimde meydana gelecek düşüş nedeni ile çiftçimizin zararlarını gidermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 2) Nakdi yardım talebi üretim düşüklükleri Bakanlığımızca yürütülen 2090 sayılı “Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında” Kanun’a göre; çeşitli tabii afetler nedeniyle (Tarım Sigortaları Kanunu kapsamı dışında kalan afetler için) tarımsal varlıkları %40’ın üzerinde zarar gören, bu zararlarını tarım ve tarım dışı diğer gelirleri ile karşılayamayacak durumda olduğu İl Hasar Tespit Komisyon Kararı ile belirlenen çiftçilere karşılıksız nakdi yardım yapılmak suretiyle telefı edilmektedir.

SORU 3) Su kotası uygulamasına geçilmesi durumunda ruhsat sahibinin proje yaptırması ve elektrik dağıtım şirketi olan MEDAŞ’a sayaç taktırması sorunu olacağından, çiftçinin bu konuda harcayacağı giderleri karşılayacak mısınız?

CEVAP 3) Bakanlığımızca uygulanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programının 2012 yılında uygulanan VIII. Etapı kapsamında, ön ödemeli kartlı su sayacı taktırılmasına % 50 oranında hibe desteği sağlanmıştır.

SORU 4) İlimizde ve bölgemizde su tasarrufunu sağlamak amacı ile suyu çok tüketen mısır gibi bitkilere izin vermemek ancak suyu az tüketen buğday, arpa ve benzeri bitkilere sadece bölgeye veya yeraltı suyu kullanan bölgelere daha fazla prim vermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 4) Bakanlığımızca “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” kapsamında ilk olarak fark (prim) ödemesi verilen 17 ürünün yetişeceği uygun havzalar belirlenmiş ve 2010 yılından itibaren prim destekleri “Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli”ne göre uygulanmıştır. 2012 yılında da devam eden uygulama ile üretim planlaması için önemli bir adım atılmış, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası oluşturulmuştur.

Yine, Bakanlığımızca oluşturulan ve geliştirme çalışmaları devam eden Parsel Bilgi Sistemi ve Sulama Veri Tabanı ile üretim planlamasına yönelik detaylı çalışmalar yapılacaktır.

Bakanlığımızca, fark ödemeleri kapsamında 17 ürüne prim desteği verilmekte olup destek miktarı son 10 yılda önemli oranda arttırılmıştır. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2012 yılı sonu itibarıyla 2,4 Milyar TL destek ödenmiştir. 2003-2012 yıllarında ise toplam 15,2 Milyar TL pirim desteği verilmiştir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca yukarıda bahsi geçen çalışmalara ilave olarak, Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programı (ÇATAK) yürütülmekte olup, bu proje ile erozyon, toprak ve su kirliliği olan, yoğun tarımsal faaliyetlere maruz kalmış, sulama suyu sıkıntısı bulunan, doğal dengesi bozulmuş alanlarda toprak ve su kalitesinin korunması, yenilenebilir doğal kaynakların sürdürülebilirliği, erozyonun önlenmesi ve tarımın olumsuz etkilerinin azaltılması yönünde gerekli kültürel tedbirlerin alınması amacı hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, Konya İli projeye 2006, Karaman ve Niğde illeri 2009, Aksaray ili 2010 yılında ÇATAK programına dahil olmuştur. Proje dahilinde;

- Karaman ilinde bugüne kadar 53.645 da alanda proje uygulamalarını gerçekleştiren 487 üreticiye 7.090.504 TL ödeme yapılmıştır.
- Niğde ilinde bugüne kadar 19.512 da alanda proje uygulamalarını gerçekleştiren 57 üreticiye 1.991.516 TL ödeme yapılmıştır.
- Aksaray ilinde bugüne kadar 11.770 da alanda proje uygulamalarını gerçekleştiren 377 üreticiye 706.136 TL ödeme yapılmıştır.
- Konya ilinde bugüne kadar 53.438 da alanda proje uygulamalarını gerçekleştiren 813 üreticiye 4.890.079 TL ödeme yapılmıştır.

Bakanlığımızca 2006 yılında başlatılan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının desteklenmesi programı kapsamında damla ve yağmurlama sulamaya yönelik yatırımlar ve makine-ekipman alımlarına hibe desteği sağlanmaktadır. Program çerçevesinde KOP illerine %70 hibe destekli makine ve ekipman desteklemesi kapsamında 2011 ve 2012 yıllarında toplam 2.258.303 TL hibe ödemesi yapılmıştır. Bu kapsamda; 50 adet taş toplama makinesi, 19 adet otomatik tamburlu sulama sistemi, 1 adet center pivot, 6 adet anıza doğrudan ekim makinesi, 13 adet gübre dağıtma makinesi, 7 adet basınçlı sulama sistemi, 1 adet lineer sulama sistemi, 4 adet damla sulama sistemi, 7 adet yağmurlama sulama sistemi desteklenmiştir.

SORU 5) Bölgemizdeki tarım üretiminde enerji girdilerinin çok yüksek olması nedeni ile yeraltı suyu kullanımında harcanan tarımsal sulamaya enerji sübvansiyonu uygulamayı düşünüyor musunuz?

SORU 6) Su kotası uygulamasının doğuracağı muhtemel zararları önlemek ve gidermek amacı ile Orman ve Su İşleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Kalkınma, Maliye Bakanlığı ile bir araya gelerek alınacak tedbirleri belirlemeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 5-6) Bakanlığımızca ülkemizde sulanan alanların artırılması, etkin su kullanımının sağlanması, sulamada girdi maliyetlerinin azaltılması vb. konularda ilgili kurumlarla işbirliği yapılmakta ve kendi faaliyet alanında içerisinde yürütülen çalışmalara gerekli katkı ve destek sağlanmaktadır.

Sulamada yeraltı suyu kullanımında harcanan enerjinin sübvansiyonuna yönelik kurumlar arası çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca uygulanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı VIII. Etap kapsamında, güneş enerjili sulama sistemlerinin kurulumuna %50 hibe desteği sağlanmıştır.

